

Domácí úkol z pátého cvičení

Příklad 5. *Skripta, příklad 57e na straně 127.* Vyšetřete vzájemnou polohu podprostorů $\mathcal{B}, \mathcal{C} \subseteq \mathcal{A}_5$ a určete jejich průnik. Přitom:

- $\mathcal{B} : X = [2, 0, 2, 0, 1] + r(2, 1, 0, 0, 0) + s(0, 0, 1, 2, 3);$
- $\mathcal{C} : X = [1, 0, 0, 1, 0] + t(1, 0, 0, 0, 0) + q(1, 1, 0, 0, 0) + k(1, 1, 0, 0, 1).$

Řešení. Použijeme známý algoritmus:

1. Převést vyjádření obou podprostorů na parametrické. Zřejmě splněno.
2. Upravíme na schodovitý tvar matici, která je složená z vektorů obou zaměření a z vektoru, jehož počáteční bod leží v jednom podprostoru a koncový ve druhém.

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ \hline 1 & 0 & 2 & -1 & 1 \end{pmatrix} \sim \dots \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

3. Určíme vzájemnou polohu obou podprostorů. Protože se vektor „pod čarou“ nevynuloval, platí $\mathcal{B} \cap \mathcal{C} = \emptyset$. Z toho, že „nad čarou“ zůstaly čtyři nevynulované řádky (což není rovno dimenzi většího z obou podprostorů, totiž tři), plyne, že jsou \mathcal{B} a \mathcal{C} mimoběžné podprostory s jedním společným směrem. Ten dostaneme jako řešení následující vektorové rovnice (podobnou rovnici jsme řešili v minulém domácím úkolu, když jsme chtěli zjistit průnik, tehdy jsme však brali celá parametrická vyjádření, tady bereme jen vektory):

$$\begin{aligned} r \overbrace{(2, 1, 0, 0, 0)}^{\mathbf{b}_1} + s \overbrace{(0, 0, 1, 2, 3)}^{\mathbf{b}_2} &= t \overbrace{(1, 0, 0, 0, 0)}^{\mathbf{c}_1} + q \overbrace{(1, 1, 0, 0, 0)}^{\mathbf{c}_2} + k \overbrace{(1, 1, 0, 0, 1)}^{\mathbf{c}_3} \\ (0, 0, 0, 0, 0) &= t \cdot \mathbf{c}_1 + q \cdot \mathbf{c}_2 + k \cdot \mathbf{c}_3 - r \cdot \mathbf{b}_1 - s \cdot \mathbf{b}_2 \end{aligned}$$

Vzniklou homogenní soustavu pěti rovnic o pěti neznámých řešíme.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -3 \end{pmatrix} \implies \begin{aligned} t &= a \\ q &= a \\ k &= 0 \\ r &= a \\ s &= 0 \end{aligned}$$

Abychom dostali hledaný společný směr, musíme řešení dosadit do některé strany výchozí vektorové rovnice. Např. tedy:

$$a(2, 1, 0, 0, 0) + 0(0, 0, 1, 2, 3) = (2a, a, 0, 0, 0)$$

Závěrem můžeme konstatovat, že podprostory \mathcal{B}, \mathcal{C} jsou mimoběžné a mají společný jeden směr generovaný vektorem $(2, 1, 0, 0, 0)$.